

הקדמה

"אמר ר' יוחנן: כל ימיו של אותו צדיק היה מצטער על מקרא זה – 'שיר המעלות בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים', אמר מי איכא דנייס שבעין שנין בחלמא".
 (תענית כ"ג.)
 "כלומר ויש אדם ישן שבעים שנה בשינה אחת".
 (רש"י)

מכאן, "היינו" (כחולמים) – לא בשעת השיבה כי אם בזמן הקדום לה, בגלות. בעת ששבה האומה מהגלות מתברר למפרע כי היה זה זמן של חלום, זמן שהיתה היא שרויה בתרדמה. המציאות הגלותית משולה למצב של תרדמה, מצב בו החיים הממשיים, ההוויים, אינם פועלים באופן גלוי. מושגי החיים הלאומיים אינם נשענים על ההווה, כמו בחלום, ונפגשים עם הרוח רק באופן חיוני. מתוך זיכרונות העבר עד הצפיות לעתיד, אך לא דרך בניין החיים בהווה.

"היהדות בגולה, לולא היניקה שהיא מקבלת מטל החיים של קדושת ארץ ישראל לא היה לה בסיס מעשי בעצם, כ"א על ידי חזון הלב, המיוסד על ציורים של תקוה ושל הגות-יקר, מצד העתיד והעבר" (אורות התחיה, ח').

זהו סוד קיומה של היהדות הגלותית, הציפייה לישועה והצבת הציונים גם בחיים הרדומים.

עתה, אנו בתהליך הקימה הארוך, קמעא קמעא (אגרות הראיה ג', תשנ"ג), ממצב של תרדמה ארוכה ושלב העירנות, למצב של חיים ישראלים מלאים ובריאים.

והקיצה, בחינת "קץ", קשה היא. אבדן הכוחות הפועלים בחלום היונקים מהחזון, ואי השגת הכוחות הפועלים בשלבי החיים העירניים, לפי סדר קורא הדורות מראש, מאפשר – מתוך ייאוש מחד ומתוך תקווה מאידך – לפתח קו מחשבה של התנתקות מהשורשים הלאומיים.

כאן, בבית המדרש, אנו שותפים שותפות של ממש בבניית דרך רוחנית שבכוחה להעצים את הכוחות ולבנות מבט נכון על המציאות הנרקמת, מתוך עמל ושקידה, מתוך מסירות נפש לתורה, מתוך אהבת תורה ובניין המידות ויראת שמים.

כדרכנו, מוגשים בזאת מעט מהדברים שבוררו בבית המדרש בישיבתנו הק'. תודתנו לכל העמלים ולכותבים, וכמובן – להנהלת הישיבה התומכת ודוחפת ומעודדת.

וכשם שהקם משנתו, גם במצב של נים ולא נים, פותח הוא בהודאה אמיתית והכרחית על החזרת נשמתו, כך לא נהיה – חלילה – כפויי טובה ונמשיך להודות ולהלל לקב"ה על כל אשר גמלנו בהחזרת ה"נשמה לעם עליה".

המערכת